

Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет прикладної математики та інформатики
Кафедра програмування

План-конспект
виховного заходу на тему
«Тріумф свободи: події, які сформували і зміцнюють Незалежність України»,
проведеного у 10 класі Нагачівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів
15 листопада 2024 р.
Студенткою-практиканткою 5 курсу групи ПМОм-11
Кравець Ольгою Богданівною

Мета заходу: Виховна. Ознайомити учнів із ключовими подіями, які стали основою незалежності України, підкреслити важливість єдності та сили народу у боротьбі за свободу, а також виховати почуття патріотизму та гордості за рідну країну через глибоке розуміння історичних етапів на шляху до незалежності.

Методи та прийоми його проведення: пояснювально-ілюстративний та аудіовізуальний методи, розповідь-пояснення, демонстрація, бесіда, відео-зйомка, робота у групах.

Наочні посібники, технічні засоби: [презентація](#), роздатковий матеріал.

Список використаних джерел:

1. Штогрін, І. (23 серпня 2024 р.). Події, які сформували і зміцнюють Незалежність України. Радіо Свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/podii-shcho-formuyut-nezalezhnist/31405953.html>
2. Олег Федорович. (17 липня 2022 р.). Прийняття Декларації. Про державний суверенітет України 16 07 1990 р. [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=1PRQCIDp6d4>
3. ШоТам. (2 жовтня 2023 р.). Революція на граніті: перший Майдан українців | #ШоТам [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=L2KLsoY8sAk&t=3s>
4. Партія УНП. (1 грудня 2021 р.). Перші біля витоків державності. Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року | Архів. [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=NmrsTTNzWN4>
5. Ulyana Bezpalko. (27 липня 2021 р.). «Українська незалежність Конституція» Момент прийняття [Відео]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=mRhL_8jTlj8
6. 24 Канал. (21 листопада 2016 р.). Коротко про головне. Помаранчева революція [Відео]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=2n_7gBwwbCM&t=3s
7. 5 Канал. (21 листопада 2016 р.). День Гідності та Свободи: хронологія двох революцій [Відео]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=rStK_nBCB3w
8. UFD Independent Films. (31 жовтня 2017 р.). КІБОРГИ | Офіційний трейлер | 2017 [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=Pz6wWUoiyI>
9. Історія для дорослих. (8 вересня 2024 р.). Згадати все. Роки незалежності [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/playlist?list=PLan3PC7FSxs-teTkuEnBWQEBkSACHCikb>

Хід виховного заходу

1. Організаційний момент.

(Слайд 1)

Слова вчителя:

Добрий день усім! Сьогодні ми зібралися, щоб пригадати найважливіші моменти в історії нашої незалежності. Незалежність України - це не випадковість, як часом хочуть переконати нас вороги, а результат багаторічних зусиль поколінь українців. Наш народ завжди прагнув мати свою державу, і досяг цієї мети юридичним шляхом, через ухвалення важливих документів і підтвердження цього вибору на Всеукраїнському референдумі.

(Слайд 2)

Слова вчителя:

Я попросила ІІІ створити візуалізацію, яка зображає Україну у вигляді дому, що ще будується. Фундамент цього дому символізує століття боротьби за свободу, стіни - Конституцію і закони, що захищають права та свободи, а дах - міжнародне визнання, що захищає нас на світовій арені. Всередині цього дому, хоча вже є базові комунікації, потрібно ще багато зробити, щоб зробити його затишним і безпечним. Результат наочно відображає нашу ідею України як дому, що постійно вдосконалюється та зміцнюється.

(Слайд 3)

Слова вчителя:

ІІІ також створив ще одну візуалізацію дому, оскільки є сусід, який постійно зазіхає на цей дім. У 2014 році росія окупувала Крим і розпочала війну на Донбасі, а 24 лютого 2022 року розпочалося широкомасштабне вторгнення. Сьогодні ми продовжуємо боротьбу за свою незалежність і територіальну цілісність.

Незалежність, яку ми здобули в 1991 році, стала кульмінацією багатовікової боротьби, але саме сьогодні ця незалежність піддається новим випробуванням. Історія нашого народу доводить, що ми здатні подолати всі виклики. Тож сьогодні ми згадаємо ключові події, які формували наш шлях до свободи і зміцнювали нашу незалежність, аби краще зрозуміти, як минуле впливає на теперішнє і допомагає нам впевнено дивитися у майбутнє.

Ми будемо працювати не лише через розповіді про події, а й інтерактивно,

щоб кожен з вас міг активно долучитися. У кінці кожен самостійно дасть відповідь на важливе питання: Що для вас означає незалежність?

2. Основна частина

(Слайд 4)

Слова вчителя:

8–10 вересня 1989 року в конференц-залі Київської політехніки відбувся з'їзд Народного руху України за перебудову, що стало першою важливою подією на шляху до незалежності нашої держави. Цей з'їзд став початком формування громадянського руху, який став рушійною силою у просуванні України до незалежності. Саме цей момент поклав основу для подальших змін і боротьби за свободу та суверенітет країни.

(Слайд 5)

Слова вчителя:

Вивезення із ГУЛАГУ і перепоховання в Києві 19 листопада 1989 року останків політв'язнів радянського режиму Василя Стуса, Юрія Литвина і Олексі Тихого викликало таке піднесення, що його порівнювали із перепохованням Тараса Шевченка.

Сам факт, що КДБ СРСР дозволив ексгумувати і вивезти в Україну із “політичної зони” в Пермській області росії тіла дисидентів, чий смерті в ув'язненні були засуджені міжнародним правозахисним рухом, вказував на те, що влада цієї структури в Радянському Союзі похитнулася.

Церемонія перепоховання останків жертв радянських репресій у Києві вилилася у багатотисячну акцію засудження радянської системи. Жалобна процесія рухалася від центру Києва до Байкового кладовища під забороненими тоді синьо-жовтими прапорами.

(Слайд 6)

Слова вчителя:

21 січня 1990 року, у 71-у річницю Злуки УНР і ЗУНР, мільйони людей, взявшись за руки, з'єднали Івано-Франківськ, Львів, Рівне... і Київ. Довжина ... перевищувала 770 кілометрів.

Тут пропущено два слова. Які це слова?

(Учні відповідають: “Живий ланцюг” або “Українська хвиля”)

(Слайд 7)

Слова вчителя:

Саме так. Акція мала назву “Живий ланцюг” або “Українська хвиля”. Довжина “Живого ланцюга” перевищувала 770 кілометрів. Участь в акції взяли люди з усіх регіонів України, зокрема і з Харкова та Донецька.

Ця подія стала унаочненням прагнення українців жити в єдиній Україні.

У “Живому ланцюзі”, за неофіційними даними, взяли участь до 5 мільйонів людей, радянська влада назвала цифру в “450 тисяч осіб”.

(Слайд 8)

Слова вчителя:

16 липня 1990 року Верховна Рада УРСР ухвалила Декларацію про державний суверенітет України.

У документі, зокрема, декларувалося, що Українська РСР є суверенною національною державою; що єдиним джерелом влади є народ; закріплювалося право на громадянство, на власний державний бюджет і грошову одиницю, право мати власну армію та інші необхідні для суверенної держави інституції.

Окрім цього, з огляду на обурення щодо замовчування кремлем наслідків аварії на ЧАЕС, у Декларації передбачалося створення власної національної комісії радіаційного захисту, а також право України припиняти роботу союзних об’єктів, які становлять загрозу екологічній безпеці України.

Давайте разом глянемо як це відбувалося і потім дамо відповідь на запитання.

(Учні переглядають відео “Прийняття Декларації про державний суверенітет України 16 07 1990 р.”)

(Слайд 9)

Слова вчителя:

Які були результати голосування?

(Учні відповідають: 355 - “за”, 4 - “проти”)

(Слайд 10)

Слова вчителя:

Дійсно, результати були 355 - “за”, 4 - “проти”.

(Слайд 11)

Слова вчителя:

Одна з ключових подій на шляху до незалежності України - Революція на граніті. Зараз ми подивимось відео, яке розповідає про ці події та їхній вплив на наше суспільство.

(Слайд 12)

(Учні переглядають відео “Революція на граніті: перший Майдан українців | #ШоТам.”)

(Слайд 13)

Слова вчителя:

На слайді бачимо фото з підписом: “Автор Акту про проголошення незалежності України, дисидент і багаторічний політичний в'язень радянської системи – Левко Лук'яненко.”

Питання до вас: У якому році і яка важлива подія відбулася, пов'язана з цією особою і з цією світлиною?

(Учні відповідають: ухвалення Акту про проголошення незалежності України)

(Слайд 14)

Слова вчителя:

Саме так! 24 серпня 1991 року Верховна Рада тогочасної УРСР переважною більшістю голосів ухвалила Акт про проголошення незалежності України. Пропоную коротко глянути як це все відбувалося.

(Учні переглядають відео “Перші біля витоків державності. Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року | Архів”)

(Слайд 15)

Слова вчителя:

1 грудня 1991 року відбувся Всеукраїнський референдум щодо проголошення незалежності України.

У бюлетені референдуму було запитання: «Чи підтверджуєте ви Акт проголошення незалежності України?» і два варіанти відповіді: «Так, підтверджую» або «Ні, не підтверджую».

У референдумі взяли участь 31 891 742 людини, що склало на той час 84,18% населення України.

90,32% учасників референдуму відповіли: «Так, підтверджую», 7,58% - «Ні,

не підтверджую» і 2,10% голосів були недійсними.

Проголошення незалежності і підтвердження легітимності на референдумі стало результатом кількасотрічного прагнення українців жити в своїй державі.

(Слайд 16)

Слова вчителя:

8 грудня 1991 року (через тиждень після Всеукраїнського референдуму) очільники України, Білорусі і росії – Леонід Кравчук, Станіслав Шушкевич і Борис Єльцин у Біловезькій Пущі поблизу Берестя (Білорусь) підписали документ (Біловезьку угоду), що констатував припинення існування СРСР.

Створена насильницьким шляхом більшовиками на чолі з Леніним і Сталіним тоталітарна держава юридично перестала існувати. За час її існування каральними органами ЧК- ОГПУ- МГБ-НКВД-КГБ були фізично знищені мільйони людей.

(Слайд 17)

Слова вчителя:

28 червня 1996 року - ключовий момент в історії України. Про яку подію йде мова?

(Учні відповідають: прийняття Конституції України)

Слова вчителя:

28 червня 1996 року о 9-й годині 20 хвилин після доби безперервної роботи Верховна Рада ухвалила Конституцію України (“за” проголосували 315 народних депутатів).

Ухвалення Конституції, яка проголошувала Україну суверенною, демократичною і правовою державою і закріплювала головні права та свободи людей, закріпило юридичний фундамент молодій державі.

Після цього розпочався процес приведення законодавства до норм Конституції.

Тепер давайте подивимося відео, яке показує момент ухвалення Конституції України. Воно допоможе краще зрозуміти важливість цього моменту в історії нашої країни.

(Слайд 18)

(Учні переглядають відео ““Українська незалежність Конституція” Момент прийняття”)

(Слайд 19)

Слова вчителя:

Таким зображений Київський князь періоду України-Русі Володимир Великий на банкноті однієї гривні зразка 1992 року. Яка важлива подія відбулася?

(Учні відповідають: запровадження власної грошової одиниці - гривні)

У період 2-16 вересня 1996 року, відповідно до статей 99 і 102 Конституції України і указу тогочасного президента України Леоніда Кучми, в Україні була проведена грошова реформа.

Національною грошовою одиницею та валютою України стала гривня.

Запровадження гривні відбувалося під керівництвом тогочасного голови Національного банку України Віктора Ющенка.

(Слайд 20)

Слова вчителя:

15 січня 1992 року - затвердження Верховною Радою України музики Державного гімну з пісні “Ще не вмерли України...” за авторством Михайла Вербицького. А слова - через довгі політичні дебати - парламент затвердив аж у березні 2003 року, скоротивши вірш Чубинського до одного куплету і приспіву.

28 січня 1992 року Верховна Рада України затвердила синьо-жовте полотнище як державний прапор України.

19 лютого 1992 року парламент України затвердив тризуб як Малий герб України.

(Слайд 21)

Слова вчителя:

Одразу після проголошення незалежності України, 19 вересня 1991 року, розпорядженням голови Верховної Ради України відбулося відновлення “Києво-Могилянської академії” на її історичній території як незалежного вищого навчального закладу України - Університету “Києво-Могилянська академія”. Ректором-організатором призначили доктора філологічних наук В'ячеслава Брюховецького.

“Могилянка” - так заклад часто називають в Україні - однією з перших показала приклад реформування вищої освіти і переходу на Болонський процес, тобто долучення до єдиного європейського простору освіти.

(Слайд 22)

Слова вчителя:

15 січня 1998 року в Україні набрав чинності закон про уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. 14 квітня того ж року Верховна Рада України обрала першого в історії держави уповноваженого з прав людини (омбудсмена). Ним стала Ніна Карпачова.

Другим омбудсменом незалежної України була Вікторія Лутковська, а тепер посаду уповноваженого з прав людини Верховної Ради обіймає Дмитро Лубинець.

Омбудсмен проводить провадження на підставі звернень громадян України про порушення їхніх справ або за власною ініціативою.

Для цього уповноважений наділений широкими правами: від відвідування СІЗО до невідкладного прийому президентом України та іншими посадовими та службовими особами.

Під час війни Офіс Уповноваженого з прав людини також почав займатися звільненням військовополонених, поверненням вивезених росією із окупованих територій українських дітей, захистом прав ветеранів бойових дій.

(Слайд 23)

Слова вчителя:

Майдан 2004 року. Як називається ця подія?

(Учні відповідають: “Помаранчева революція”)

(Слайд 24)

Слова вчителя:

Майдан 2004 року - “Помаранчева революція”.

2004 - рік президентських виборів. Віктор Ющенко - прозахідний кандидат, його опонент Віктор Янукович - відверто проросійський. Кремль навіть не приховував на кого робив ставку. Головними технологами кампанії Януковича стали прислані з росії спеціалісти, знайомі Віктора Медведчука, Марат Гельман і Гліб Павловський. Вони почали називати Віктора Ющенка нацистом, агентом Америки і розповсюджували від його імені фейкові карти з поділом України на 3 сорти. Мета цього - консолідувати виборців зі Сходу довкола начебто свого кандидата російськомовного Віктора Януковича. Утім головна проблема Януковича була у тому, що він як слід не знав ні українську, ні російську, а основна його мова - кримінальний жаргон.

У своїй офіційній автобіографії Янукович величав себе “професором”, з помилкою - через два ф. Допускав ще кілька граматичних помилок, але найголовніше - стверджував, що він не судимий, хоча вся країна знала, що двічі сидів. Команда почала реабілітацію свого кандидата.

Чим ближче було до виборів, тим більше загострювалися пристрасті. За кандидатом Ющенком стежили і 5 вересня отруїли діоксином. Обличчя політика було спотворено.

Янукович їздив регіонами у супроводі багатьох охоронців, намагаючись схилити виборців на свій бік. В Івано-Франківську в нього кинули яйцем, і він втратив свідомість.

Під час обох турів голосування спостерігачі фіксували численні фальсифікації. Наприклад, на окремих ділянках рідної для Януковича Донецької області явка виборців перевищувала 100%. Екзитполи демонстрували перемогу Віктора Ющенка, однак Центральна Виборча Комісія оголосила переможцем Януковича.

Уже наступного після голосування дня на Майдані Незалежності зібралися десятки тисяч українців. Так почалася Помаранчева революція.

Підтримку мав і Янукович - на столичний Антимайдан звозили студентів, бюджетників та шахтарів. “Біло-блакитного” підтримали й делегації росіян, які охрестили революцію “апельсиновим шабашем”.

Коли стало зрозуміло, що зачистки не буде, Янукович та його товариші організовували відверто сепаратистські зібрання. До боротьби залучили й перших леді, говорили про гардероб і громадянство Катерини Чумаченко-Ющенко. Вислови Людмили Янукович про “наколоті апельсини” стали одним із перших українських мемів.

Врешті, за допомогою міжнародних посередників було досягнуто компромісу. Верховний Суд визнав голосування сфальсифікованим, призначили додаткове, так званий третій тур виборів, з посиленням контролем. Натомість представники опозиції та влади разом проголосували за зміни до Конституції. У Президента забрали більшість повноважень і Україна стала парламентсько-президентською державою. 26 грудня на повторному голосуванні прогнозовано переміг Віктор Ющенко.

(Слайд 25)

(Учні переглядають відео “Коротко про головне. Помаранчева революція”)

(Слайд 26)

Слова вчителя:

У 2005 році президент Віктор Ющенко доручив Міністерству освіти і науки України впродовж 2005 і 2006 років здійснити перехід до проведення вступних випробувань до вищих навчальних закладів шляхом зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО).

Постановою Кабінету міністрів України було утворено Український центр оцінювання якості освіти та встановлено, що ЗНО навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти, які виявили бажання вступати до закладів вищої освіти, є державною підсумковою атестацією та вступним випробовуванням до цих закладів.

Обов'язковою для вступу до вишу зовнішнє незалежне оцінювання стало в 2008 році. У 2017 році випускні іспити в школах остаточно скасували, а державну підсумкову атестацію почали проводити тільки в формі ЗНО.

Це завдало значного удару по корупції у системі освіти і відкрило дорогу до здобуття вищої освіти найкращим випускникам шкіл.

(Слайд 27)

Слова вчителя:

Після Помаранчевої революції, за президенства Віктора Ющенка, відбувся величезний поступ щодо відновлення національної історичної пам'яті.

Розсекречення радянських архівів, запис свідчень свідків Голодомору-геноциду 1932–1933 років в усіх регіонах України, створення Українського інституту національної пам'яті (УІНП), створення Музею Голодомору, створення Єдиного реєстру жертв Голодомору, документальне доведення факту організації сталінським режимом штучного голоду, суд над сталінізмом - це все допомогло українцям осмислити своє минуле.

До цього моменту велика кількість людей боялися розповідати про Голодомор, про розкуркулення і примусову колективізацію, які йому передували, про репресії загалом.

14 січня 2010 року Апеляційний суд Києва визнав радянських керівників на чолі з Йосипом Сталіним винними в геноциді українців у 1932–33 роках. Їх звинувачують в організації Голодомору, який призвів до загибелі мільйонів

українських селян.

(Слайд 28)

Слова вчителя:

Майдан 2014 року. Як називається ця подія?

(Учні відповідають: Революція гідності)

(Слайд 29)

Слова вчителя:

Тодішній президент Віктор Янукович та його уряд декларували, що ведуть Україну до підписання Угоди про асоціацію з ЄС. Але під тиском Кремля, 21 листопада 2013 року, тодішній прем'єр-міністр Микола Азаров заявив, що уряд призупиняє підготовку до підписання угоди з ЄС на невизначений термін. Це викликало різку негативну реакцію суспільства.

Вже цього дня на майдані Незалежності у Києві почали збиратися люди із прапорами Євросоюзу і державними прапорами, демонструючи свою підтримку євроінтеграції України.

Наступного дня, 22 листопада, Майдани за євроінтеграцію (Євромайдани) збираються у низці українських міст - від Донецька до Львова.

Тим часом у Києві Окружний адміністративний суд обмежує проведення мирних зібрань до річниці “Помаранчевої революції”. Київська влада оголошує про початок встановлення на майдані Незалежності конструкції новорічної ялинки, а охороняти цей процес привозять спецпідрозділ міліції “Беркут”.

Та це не спиняє прихильників євроінтеграції. У Львові 10 тисяч студентів виходять на студентський марш. Те саме відбувається і в столиці, та в інших містах.

Попри це, 29 листопада 2013 року Віктор Янукович не підписав у Вільнюсі на саміті “Східного партнерства” Угоду про асоціацію та зону вільної торгівлі з Європейським союзом. Це викликало обурення учасників акцій. На майдані Незалежності в Києві студенти не розходяться до пізньої ночі, а невелика кількість людей залишається під стелою до ранку.

На світанку 30 листопада 2013 року “Беркут” раптово жорстоко атакує протестувальників. Оточивши людей, їх просто жорстоко б'ють. Тих, хто зумів вирватися, теж доганяють і завдають ударів: спочатку по ногах, а потім по голові.

Вже через кілька годин на майдані Незалежності зібралися тисячі людей. Вони

вимагали від влади покарати тих, хто віддав наказ жорстоко побити студентів. Влада ці вимоги проігнорувала, що лише збільшило число учасників акцій. Так розпочалися події, що увійшли в історію під назвою Революція гідності.

Спочатку акції протесту носили мирний характер. Але поступово силовики почали застосовувати травматичну зброю проти мітингувальників: стріляли по ногах, а потім кілька учасників Майдану отримали травми очей. У січні з'явилися перші убиті.

Протистояння між учасниками Революції Гідності і силовиками, які виконували накази адміністрації Віктора Януковича, загострилося. 20 лютого підрозділ снайперів у чорному одязі без пізнавальних знаків розстріляв неозброєних мітингувальників, а президент Янукович утік до росії.

Убитих учасників Революції гідності (понад сто людей, найбільше 20 лютого) почали називати “Небесною сотнею”. За даними Міністерства внутрішніх справ, під час тих подій у центрі Києва загинули також 17 силовиків.

Революція гідності врятувала Україну від встановлення тоталітарного режиму, зміцнила демократію та громадянське суспільство, відновила курс на євроінтеграцію.

(Слайд 30)

(Учні переглядають відео “День Гідності та Свободи: хронологія двох революцій”)

(Слайд 31)

Слова вчителя:

Після втечі Януковича росія почала агресивно діяти в Криму. 1 березня 2014 року Рада Федерації рф ухвалила рішення про введення військ на півострів. Це призвело до захоплення українських військових частин та кораблів. 16 березня у Криму відбувся незаконний референдум, а 20 березня росія оголосила про приєднання Криму. Україна не змогла ефективно відповісти на вторгнення, і півострів був анексований росією, що спричинило міжнародні санкції.

На початку 2014-го Україна стала перед вибором: або капітуляція, або спротив власними силами.

Локомотивом спротиву на самому початку стали добровольчі батальйони, які формувалися і оснащувалися громадами у різних регіонах України. На їхню підтримку піднялася хвиля потужного волонтерського руху, який у перший перший

період війни взяв на себе забезпечення оборонців країни усім необхідним - від їжі до техніки.

Пізніше більшість добровольчих підрозділів увійшли до складу ЗСУ та Національної гвардії України. А волонтерський рух пішов на спад тільки тоді, коли держава перебрала на себе усі функції забезпечення армії.

росія заперечує, що вона є стороною конфлікту на Донбасі, і те, що вона є стороною тристоронніх мінських домовленостей, укладених між росією, Україною й ОБСЄ.

(Слайд 32)

Слова вчителя:

Оборонна і утримування українськими Збройними силами аеропорту імені Прокоф'єва (Донецьк) під час збройного конфлікту на Донбасі увійшла в історію як безпрецедентна військова операція. Бої за аеропорт, на думку військових експертів, змінили плани кремля щодо отримання швидкого контролю над Україною, оскільки супротивник зрозумів, що країна здатна ефективно захищатися.

Оборонців аеропорту назвали “кіборгами”.

Сім місяців (із кінця травня 2014 року і майже до передостанніх днів січня 2015 року) термінали, диспетчерську вежу та інші споруди донецького летовища утримували нечисленні українські підрозділи, сформовані за власним бажання. Із вересня - це були фактично безперервні бої в оточенні.

Підвезення боєприпасів, води та їжі, а також ротації особового складу, відбувалися БТРами.

Ситуацію дуже ускладнювало те, що агресор обстрілював термінали Донецького аеропорту і диспетчерську вежу із житлових кварталів Донецька, прикриваючись мирними жителями. Українські військові вогонь у відповідь по місту не вели.

Я пропоную вам удома переглянути фільм «Кіборги», що розповідає про оборону Донецького аеропорту. Це важлива історія про героїзм та мужність наших захисників. А зараз ми подивимося трейлер цього фільму, щоб ви могли побачити, що саме вам чекає у повній версії.

(Слайд 33)

(Учні переглядають відео “КІБОРГИ | Офіційний трейлер | 2017”)

(Слайд 34)

Слова вчителя:

25 квітня 2019 року Верховна Рада України ухвалила закон “Про забезпечення функціонування української мови як державної”, який зміцнив позиції державної мови.

Експерти вважають ухвалення цього закону потужним безпековим фактором для України, оскільки кремль не раз наголошував, що його сфери впливу скрізь у світі, де звучить російська мова.

У часи знищення української мови були люди, які захищали її та боролись за неї. Вони були ворогами влади та жертвували собою заради права розмовляти рідною мовою. Українську мову продовжують захищати і зараз.

(Слайд 35)

Слова вчителя:

Хочу розповісти вам про одного із найбільш відомих захисників української мови, громадського діяча, мого викладача, програміста і волонтера - Святослава Володимировича Літинського.

Від 2012 року він через судові позови відстоює українську мову, якщо є порушення чинного законодавства. Одним із перших досягнень Святослава Володимировича є повністю україномовний паспорт. Діяльність Літинського згадувалась у підсумковій доповіді МЗС рф 2021 року, як націоналістична, ще до того як це стало гордістю для українців.

Святослав Володимирович підготував невелике звернення і сподіваюсь, що це додасть вам натхнення, щоб захищати українську мову.

(Слайд 36)

(Учні переглядають відеозвернення від Літинського С.В.)

(Слайд 37)

Слова вчителя:

Також не можу не згадати мого хорошого знайомого - відеоблогера Андрія Шимановського, який активно популяризує українську мову в соцмережах. Він бачить у цьому мету свого життя. Разом зі створенням відео рідною мовою він також займається проведенням авторських курсів. Таким чином Андрій допомагає людям покращити рідну мову та спонукає використовувати літературну українську в

повсякденному житті.

Андрій також підготував невелике звернення для вас, до речі не сам.

(Слайд 38)

(Учні переглядають відеозвернення від Шимановського А., Гордієнка В. та Вікоброда С.)

(Слайд 39)

Слова вчителя:

24 лютого 2022 року росія розпочавши широкомасштабну війну проти України. І ця війна є зараз найбільшим випробуванням здатності українців захищати свою незалежність.

За планом путінського режиму, російська армія мала захопити Київ за 2-3 дні, скинути законну владу і поставити обраного кремлем маріонеткового керівника.

Однак, Збройні сили України та Територіальна оборона зупинили переважаючі сили противника, спалили танкові колони й примусили російські підрозділи відступити. На початку квітня загарбники вийшли з території Київської, Чернігівської і Сумської областей, після чого російська армія зосередилася на захопленні Донбасу.

Війна триває. Україна, з підтримкою Заходу, продовжує стримувати одну із найчисельніших армій світу. Та росія не тільки застосовує усі можливості своєї воєнної потуги проти Сил оборони України, вона також, як держава-терорист, обстрілює міста та села України, руйнуючи житлові будинки, школи, лікарні, енергетичну інфраструктуру та промислові об'єкти, шантажує застосуванням ядерної зброї, а також порушує Женевські конвенції щодо поводження із полоненими та незаконно утримуваними цивільними українськими громадянами.

Численні соціологічні опитування показують, що, попри усі економічні і політичні складнощі, попри життя під постійною небезпекою через агресію росії, незалежність України підтримує більшість громадян країни. А покоління, які сформувалися протягом понад 30 років існування держави України, найбільше цінують свободу і відкритість світу.

3. Заключна частина.

(Слайд 40)

Слово вчителя:

Як я зазначала на початку, наприкінці кожен самостійно відповість на важливе питання: що для вас означає незалежність?

Для того щоб кожен із нас міг особисто висловити свою думку, я пропоную написати відповідь на питання на окремому аркуші паперу. Після того, як закінчимо, ми озвучимо і приклеїмо наші відповіді на великий ватман, щоб побачити, як кожен із нас розуміє цю важливу тему. Це буде чудова можливість побачити різні погляди та ідеї, а також разом обговорити наші думки про незалежність.

(Учні по-черзі відповідають на питання і приклеюють свої відповіді на ватман)

(Слайд 41)

Слово вчителя:

Дякую всім за спільну активну роботу!